

Afdeling Veenendaal

VISIE VOOR VEENENDAAL

Verkiezingsprogramma 2022-2026

13 september 2021

SP -afdeling Veenendaal:

Adres: Jol 8 – 3904 SJ Veenendaal
Telefoon: 0318-518544
E-mail: veenendaal@sp.nl
Internet: veenendaal.sp.nl
Facebook: [facebook.com/SPVeenendaal/](https://www.facebook.com/SPVeenendaal/)
Twitter: @SPVeenendaal en @SP_Veenendaal

1. Inleiding.

In de afgelopen 2-3 jaren is voor iedereen steeds duidelijker geworden, dat er een oneerlijk rommeltje gemaakt is van de maatschappij en dat we zo niet verder kunnen. Denk alleen maar aan de 'toeslagenaffaire'. Aan dat rijken steeds rijker worden en de groep armen steeds groter. En aan de wooncrisis, aan de personeelstekorten in de 'vitale beroepen', aan een toenemend beroep op de voedselbanken, etc. De **SP** probeert al jarenlang duidelijk te maken, dat er andere keuzes gemaakt moeten worden om op de langere termijn een leefbare samenleving te houden.

Ook begint iedereen duidelijker te begrijpen, te zien en te voelen, dat wij mensen niet heel lang meer door kunnen gaan met de rooibouw op de aarde zoals wij nu doen. Hoewel wij dit al sinds 1972 weten gebruiken wij toch nog de natuurlijke hulpbronnen van de aarde zo snel, dat ze straks op zijn ¹⁾). Bovendien vervuilen wij door onze leefstijl de aarde zo snel, dat deze over een paar jaar niet meer leefbaar is. En mede door de globalisering wordt de kans op een pandemie steeds groter, ²⁾).

Er is veel werk te doen als we die ontwikkelingen willen keren! Als wij dat samen willen, dan is daarvoor een andere leefstijl nodig en andere, nieuwe politiek.

Het wordt tijd, dat politieke partijen aan kiezers duidelijk maken hoe zij de onze wereld leefbaar gaan houden. Maar het is ook hoog tijd, dat kiezers weer allemaal van hun stemrecht gebruik gaan maken om zo de politiek de kant op te duwen die zij willen.

Met dit programma voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 proberen wij als **SP** een stap te zetten en onze gedachten hierover duidelijk te maken!

2. Wat is de SP en waar strijdt de SP voor?

De **S**ocialistische **P**artij is een Nederlandse politieke partij en is opgericht op 22 oktober 1972.

De **SP** heeft een socialistische signatuur. en is politiek actief op Europees, landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau. Maar ook met politieke bewegingen in de rest van de wereld worden contacten onderhouden.

Op welk niveau of waar we ook actief zijn, steeds gaan we uit van dezelfde levensvisie:

We zijn allemaal individuen met een eigen verantwoordelijkheid en we willen allemaal graag in volle vrijheid ons leven inrichten. Maar daarnaast is het óók zo dat niemand zonder andere mensen, dus helemaal alleen en op zichzelf, kan overleven, laat staan een zinvol leven kan leiden. We hebben elkaar voortdurend nodig, want we zijn sociale wezens. Onze ontwikkeling is vooral het product van de samenwerking van mensen met andere mensen.

Vanuit die levensvisie laten wij ons als **SP** -in ons denken en in ons doen- steeds leiden door drie begrippen: **menselijke waardigheid**, **gelijkwaardigheid** van mensen en **solidariteit** tussen mensen. Dat zijn de waarden die in de geschiedenis van vele eeuwen uitgekristalliseerd zijn als wezenlijk en onmisbaar voor menselijke beschaving en vooruitgang. Ook in de toekomst zullen deze waarden onmisbaar blijken en de basis vormen voor iedere samenleving die zich beschaafd wil (blijven) noemen en verder wil ontwikkelen. Het is goed om die drie begrippen hier toe te lichten. Tot de **menselijke waardigheid** rekenen we het respect van de ene mens voor de andere mens. Daarbij hoort het recht voor ieder mens om in vrijheid mee te beslissen over de inrichting van de samenleving, de bestaanszekerheid voor iedereen en een eerlijke kans voor ieder om in vrijheid te midden van anderen en met respect voor alles wat leeft zijn persoonlijke geluk na te streven. Daarbij is ieder mens uiteindelijk zelf verantwoordelijk voor zijn eigen denken en doen.

In een beschaafde samenleving moet ook gelden, dat alle mensen **gelijkwaardig** zijn. De een is nooit méér of heeft meer rechten dan de ander. Als we op deze manier met elkaar willen omgaan,

¹⁾ Rapport van de Club van Rome uit 1972: "The Limits to growth: a global challenge" ; (Nederlandse titel: "Grenzen aan de groei").

²⁾ Vanwege de volgende ontwikkelingen kunnen virussen zich namelijk gemakkelijker en beter verspreiden: a) bevolkingsgroei en verstedelijking en het ontstaan van veel megasteden, b) toename voedselproductie en veehouderij, c) wereldwijd reizen en handelen, d) de vergrijzing en e) veranderingen in klimaat en ecosystemen.

dan is daarvoor heel veel tolerantie in de hele samenleving nodig en moet elke vorm van discriminatie en achterstelling afwezig zijn. Maar als we stellen dat iedereen gelijkwaardig is, zeggen we tegelijk ook dat mensen niet gelijk zijn. De omstandigheden en kansen en mogelijkheden van de een zijn immers altijd anders dan die van een ander. Juist daarom moeten we voortdurend de solidariteit tussen mensen organiseren en bewaken, zodat we -waar nodig- elkaar helpen en voor elkaar zorgen en zo ieder mens een eerlijke kans geven bij het streven naar een goed en gelukkig leven.

In de afgelopen decennia werd de maatschappij wereldwijd beheerst door een mentaliteit van 'ieder voor zich'. Het recht van de sterkste won het daar altijd van het principe van gelijke kansen voor iedereen. Als **SP** vinden wij dat niet normaal en daarom strijden wij daar al heel lang tegen. En nu Covid-19 langzaam onder controle lijkt te komen zullen wij ook strijd voeren tegen de huidige kreet '*Terug naar normaal*'.

Wij weigeren de inrichting van de samenleving over te laten aan het vrije spel van de heersende krachten en machten. We accepteren niet dat de economische wetten van het kapitalisme de ruimte bepalen waarbinnen de politiek mag opereren. We zetten ons in om die klemmende overheersing van 'geld en kapitaal' in de samenleving te doorbreken.

Voor de **SP** (maar hopelijk ook voor anderen) houdt dit in, dat wij ons -zowel in de politiek als daarbuiten- inzetten met ideeën en activiteiten om het contact met mensen, de verbinding tussen mensen én de vertegenwoordiging van mensen te bevorderen. Iedereen in onze samenleving moet een reële, eerlijke kans hebben om volwaardig mee te doen en om een goed en zelfstandig leven te leiden.

3. Wat betekenen deze basisregels voor de **SP in Veenendaal?**

Wat ons betreft zijn onze drie basisregels zo universeel, dat zij voor heel de wereld bruikbaar zijn, dus zeker ook voor Veenendaal. Al een flink aantal jaren is Veenendaal bezig om van een dorp in een stad te veranderen met alle daarbij behorende problematiek. Naar het idee van de **SP** is daarbij niet altijd genoeg nagedacht over wat er gedaan moet en kan worden in het belang van de Veenendaalse inwoners en is hierover onvoldoende met hen gesproken.

Dit blijkt onder andere bij het thema 'Wonen'. Het grondoppervlak van de gemeente Veenendaal is maar iets meer dan 19 km² en al bijna volgebouwd. Een ongebreidelde groei kan dus niet meer. Er moet steeds zorgvuldig afgewogen worden wat en waar gebouwd moet worden. Daarbij moet zeker ook gedacht worden aan het feit, dat Veenendaal binnen de provincie Utrecht de gemeente is met het laagste gemiddelde inkomen per inwoner³⁾. Om die twee redenen verzet de **SP** zich tegen het misbruiken van de weinige grond die wij hier nog hebben. In het belang van de inwoners van Veenendaal pleit de **SP** al jaren voor meer sociale woningbouw en minder vrije sectorwoningen. Er zijn te veel te dure woningen gebouwd, die onbetaalbaar zijn voor de gemiddelde Veenendaler. Het argument van het college en van andere partijen, dat die dure woningen nodig zijn om sociale woningbouw mogelijk te maken, is onzin. Want elders in Nederland, waar de politieke wil aanwezig is, kan dat wel!

Ook 'Zorg en welzijn' zijn thema's, waaraan naar de mening van de **SP** niet op de goede manier aandacht gegeven wordt: het gaat er tot nu toe in Veenendaal meer om binnen een bepaald budget te blijven dan om de inwoners datgene te geven wat zij echt nodig hebben om volwaardig mee te (blijven) doen in de maatschappij. Hulp en/of zorg vragen is niet fijn en doet niemand voor zijn plezier! Een zorgvraag moet daarom altijd met aandacht, snel, zorgvuldig en op transparante wijze worden behandeld zonder extra stress te veroorzaken bij de hulpvrager.

³⁾ Zie: <https://allecijfers.nl/gemeente/veenendaal/#inkomensvergelijking>

Om het steeds verder oplopen van zorgkosten te beperken en terug te dringen is het daarnaast van veel belang om zorgkosten waar mogelijk te voorkomen door een actief beleid, gericht op goede voorlichting en stimulering van gezondheidsprogramma's.

Veenendaal is een fijne en veilige plaats om te wonen met veel werkgelegenheid en met goede voorzieningen op het gebied van onderwijs en sport. De **SP** wil zich inspannen om dat zo te houden. Dat gaat niet vanzelf, want door de voortdurende veranderingen in de maatschappij is het nodig het niveau van die voorzieningen te bewaken en waar nodig aan te passen. Dat betekent onder meer: de instandhouding van het beschutte werk bij IW4, het zorgen voor tijdige nieuwbouw of aanpassing van schoolgebouwen, onze inwoners zo nodig actief ondersteunen bij de zoektocht naar werk, het ondersteunen en faciliteren van bestaande en nieuwe sporten en het zorgen voor voldoende politie, brandweer en ziekenvervoer.

De **SP** pleit in Veenendaal al jaren voor meer groen in de stad: horizontaal op de daken en verticaal langs de gevels. Resultaat van dit streven is in Veenendaal nog amper te zien, want daarvoor is de steun van de meerderheid van de partijen in de gemeenteraad plus de inzet van het college nodig en helaas was die er onvoldoende. Maar voor de komende jaren moet die lakse houding veranderen. Zoals gezegd zal het 'Milieu' een belangrijk politiek thema zijn. Uit het recente IPCC-rapport ⁴⁾ blijkt overduidelijk dat het klimaat door de mens wordt opgewarmd door de enorme CO₂-uitstoot. Uit dit nieuwste rapport van de VN leren we, dat we (ook in Veenendaal) te maken kunnen gaan krijgen met flinke overstromingen door hevige regenval of met verdroging door overmatige hitte. Daarbij gaat de vernieling en uitputting van de aarde nu harder dan ooit. Om deze ontwikkeling te keren zullen wij vanaf nu grote en snelle stappen moeten maken en dat vergt van iedereen offers: stoppen met het gebruik van fossiele brandstoffen door over te gaan naar hernieuwbare energie, verspilling van grondstoffen beperken, vervuiling terugdringen, enzovoorts. Voor de **SP** gelden daarbij als voorwaarden: de industrie betaalt voor wat zij aan viezigheid teweeg brengen en afschaffen van de 'difter' bij huisvuilinzameling. De kosten voor de "energietransitie" worden naar draagkracht verdeeld.

Voor een plaats met de grootte van Veenendaal is het beleidsterrein 'Cultuur' karig bedeed. Het gemeentelijke cultuurbudget is relatief laag en vloeit bovendien grotendeels weer terug in de gemeentekas in de vorm van gebouwenhuur. Dat is al jaren een doorn in het oog van de **SP**. In de achter ons liggende jaren is er bovendien in cultureel opzicht veel fout gegaan, zoals:

- kunstuitingen in de buitenlucht, zoals beelden en fontein, zijn eerst verwaarloosd en daarna gesloopt omdat reparatie onbetaalbaar genoemd werd;
- er was een onvoldoende zorgvuldig beleid t.a.v. het bewaren van historisch erfgoed;
- het poppodium 'Escape' is verdwenen en nooit meer vervangen;
- etc.

Als we deze zaken eerst eens aanpakken zal er op cultuurgebied al heel veel verbeteren. Een prestigieuze nieuwe, heel dure 'Lampegiet' is daarvoor niet nodig. Als **SP** stellen dan ook voor om eerst maar eens met die verbetering te beginnen.

Wat welvaart ons onder meer heeft gebracht zijn heel veel auto's (meer dan 1 per huishouding) en daardoor ook heel veel asfalt. Feitelijk is dat erg slecht. Niet alleen door het gebruik van fossiele grondstoffen zoals olie, maar ook door het gebruik van veel andere delfstoffen, die nodig zijn voor de productie van auto's. En dat, terwijl de meeste auto's meer stilstaan dan rijden. Weliswaar is de wereld aan het veranderen en gaan we steeds meer elektrisch rijden, maar ook die auto's rijden op

⁴⁾ Het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) is een werkgroep van deskundigen, opgericht door de Verenigde Naties. Hun doel is de beschikbare kennis op het gebied van klimaat, klimaatverandering en de gevolgen in kaart te brengen. Hun meest recente rapport (aug. 2021) laat in alle scenario's zien, dat de grens van 1,5 graad wereldwijde temperatuurstijging al bereikt zal worden over ongeveer tien jaar. Dat is tien jaar eerder dan voordien werd verwacht.

asfalt en bevatten veel schaarse materialen. Dus zo heel veel verandert er eigenlijk niet behalve dat de uitstoot van CO₂ vermindert. Daarom pleit de **SP** voor meer en beter betalbaar openbaar vervoer, zowel binnen de grote plaatsen alsook in de regio. Want bus, tram, metro en trein nemen minder ruimte in beslag, kosten minder delfstoffen, zijn per reiziger heel veel schoner, worden intensiever gebruikt en zijn bovendien nog veiliger ook. Het enige, dat hiervoor wel nodig is, is een dichter lijnennetwerk en een hogere frequentie, zodat de reiziger niet eindeloos hoeft te wachten. Zeker door de corona zien we het tegenovergestelde gebeuren: lijnen worden opgeheven en frequentie wordt verminderd. Juist om dat te voorkomen moet openbaar vervoer niet aan private bedrijven worden toevertrouwd maar moet de overheid zelf deze dienstverlening regelen.

Tenslotte, waar wij als **SP** op alle politieke niveaus voor strijden, is een eerlijke en betrouwbare overheid. In onze ogen is dat een overheid, die streeft naar een duurzame maatschappij, die zich inzet voor een zorgzame samenleving en probeert om haar burgers te helpen als die problemen hebben. Dit betekent dus dat in het beleid niet alleen maar klakkeloos de Haagse regeltjes worden uitgevoerd en nageleefd. De overheid probeert om samen met de burger, die met problemen aanklopt, binnen de regelgeving de beste oplossing te vinden en zo aan die burger nieuwe kansen te bieden om op eigen kracht verder te gaan! Uitkeringen en toeslagen moeten alleen een middel zijn om de slechte perioden van burgers te overbruggen, niet om de burger ervan afhankelijk te maken door ze altijd te laten voortduren of zelfs dieper in de problemen te duwen door te strikte handhaving!

4. Onze speerpunten voor Veenendaal tot 2026.

Hoewel het in Veenendaal vrijwel onmogelijk is om bestaand beleid te wijzigen ⁵⁾ blijft de **SP** hiernaar streven op grond van haar basisregels.

De terreinen, waarin wij het meeste energie zullen steken, zijn:

1. meer betaalbare (sociale) woningen voor de gewone Veenendalers;
2. goede zorg en welzijnsvoorzieningen volgens de menselijke maat;
3. een fijne, veilige leefomgeving met goede voorzieningen en voldoende werkgelegenheid;
4. een snelle verduurzaming van Veenendaal waaraan ieder naar vermogen bijdraagt;
5. verbetering van de bestaande cultuurvoorzieningen;
6. bevordering van de openbaar vervoersvoorzieningen in Veenendaal en in de regio;
7. een eerlijke, betrouwbare en behulpzame overheid.

5. En tot slot....

Om onze idealen en ideeën te kunnen realiseren hebben wij hulp nodig. **Uw hulp!**

Dat kan door op woensdag 16 maart 2022 op de **SP** te stemmen.

**DOE MEE
STEM SP**

En als u ons langduriger wilt steunen en ook wilt meedenken en meedoen met onze partij dan kan dat door lid te worden. Zie daarvoor onze website.

⁵⁾ Omdat de verdeling van het beschikbare budget per raadsperiode van 4 jaar op hoofdlijnen wordt vastgelegd in het "raadsprogramma" en hieraan naar de mening van de **SP** veel te krampachtig wordt vastgehouden. Hierdoor ontbreekt de flexibiliteit om verandering van omstandigheden en/of misrekeningen in de planning op te vangen. Dat maakt, dat de situatie zich kan voordoen, dat er geen geld voor een noodzakelijke wijziging van beleid is omdat er op andere beleidsterreinen niet bezuinigd 'mag' worden.